

امیلی تالین

محلہ

مترجمان:

دکتر علی رضا عینی فر

دکتر محمد جلیلی

سرشناسه	:	تلن، امیلی، ۱۹۵۸ - م.
عنوان و نام پدیدآور	:	امیلی تالن : ترجمه علیرضا عینی‌فر، محمد جلیلی.
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبیا
یادداشت	:	عنوان اصلی: Neighborhood, ۲۰۱۹.
یادداشت	:	واژه‌نامه.
شناسه افزوده	:	عینی‌فر، علیرضا، مترجم
شناسه افزوده	:	جلیلی، محمد، مترجم
رده بندی کنگره	:	HT۱۶۶
رده بندی دیویی	:	۳۰۷/۷۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۴۴۸۱۰۷
وضعیت رکورد	:	فیبیا

امیلی تالن

مجله

مترجمان: دکتر علیرضا عینی‌فر، دکتر محمد جلیلی

چاپ اول	۱۴۰۰
مدیر تولید	آرش حیدریان
طراحی جلد	آرش حیدریان
ناشر	کتاب فکرنو
لیتوگرافی/ چاپ	ولیعصر
شمارگان	۱۰۰ نسخه
قیمت	۷۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸۶۰۰۶۹۸۵۷۲۵

فروشگاه و مرکز بخش کتاب

تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، نبش خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۶
کتاب فکرنو ۶۶۴۱۶۱۰۰

فروشگاه اینترنتی فکرنو؛ خریدی کاملاً متفاوت را تجربه کنید

● Fekrenobook.ir

● Fekrenobook

■ Fekreno

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار مترجم
--------	----------------

۱. مقدمه_۱۱

۱۳.....	محلۀ روزمره
۱۴.....	مباحثه‌ها
۱۷.....	یادداشت‌ها

بخش اول: تعریف و طراحی_۱۹

۲. محلۀ تاریخی و افول آن_۲۱

۴۳.....	یادداشت‌ها
۴۷.....	۳. بازیابی مفهوم محلۀ
۶۹.....	یادداشت‌ها
۷۲.....	۴. ابداع مجدد محلۀ
۸۲.....	یادداشت‌ها

بخش دوم: مباحثه‌ها_۸۳

۵. مباحثه‌های طراحی_۸۵

۸۵.....	زمین خالی و واحدهای کامل
۹۷.....	محدوده‌ها
۱۰۹.....	مراکز
۱۱۷.....	خیابان‌ها
۱۲۵.....	یادداشت‌ها

۶. مشکل برنامه‌ریزی_۱۲۹

۱۳۳.....	جنبه‌های منفی برنامه‌ریزی محلۀ
۱۴۰.....	دفاع از محلۀ برنامه‌ریزی شده
۱۴۶.....	درس‌های نیاموخته
۱۴۹.....	جایگزین‌های محلۀ برنامه‌ریزی شده
۱۵۹.....	یک سهم پری، دو سهم فرایند
۱۶۴.....	یادداشت‌ها

بیشگفتار مترجم

مفهوم محله به عنوان واحدی اجتماعی در محدوده‌ای جغرافیایی، شاید به قدمت عمر بشر باشد. چگونگی همگام شدن با طبیعت، نیاز متقابل ساکنان، تأمین معاش و دلایل بسیار دیگری وجود این هسته‌های اجتماعی-فضایی را ضروری ساخت. گذر از زندگی اولیه و استقرار در هسته‌های زیستی روستایی و شهری، به شکل‌گیری مفهوم سنتی محله منجر شد. گستره زندگی در شهرها در محله‌های مبتنی بر گروه‌های محلی قومی، شغلی و غیره حول هسته‌های خدماتی، تداوم یافت. حرکت از زندگی نیمه روستایی در محدوده شهرهای سنتی به شهرهای دوران صنعتی و تغییر شیوه‌های تولید، انتقال کار در خانه به کار در کارخانه و تولید صنعتی کشاورزی، اشکالی از شهرهای متجدد را به وجود آورد که بر ساختارهای تشکیلاتی سیاسی و حکومتی و سازمان‌های اجتماعی و خدماتی متکی شدند.

در توسعه شهرها، به‌ویژه در کشورهای مهاجرپذیر سکونتگاه‌های با میزان متفاوتی از برنامه‌ریزی در زمین‌های بکر شکل گرفتند. به این ترتیب سکونتگاه‌های خودرو که بر اساس نیازهای روزمره مردم و ترکیب اجتماعی موجود شکل می‌گرفت، به اشکالی از برنامه‌ریزی و طراحی مقدم بر ساختارهای متشکل اجتماعی تبدیل شد. این ناهمگنی میان ساختارهای اجتماعی و کالبدی، در کنار جابجایی و تحرک اجتماعی بیشتر در شهرها و میان شهرها و پیشرفت ابزارهای ارتباطی، تعریف جدید محله و شکل زندگی محلی را با ابهام و پیچیدگی بیشتر مواجه ساخت. پژوهشگرانی در تحلیل این دوره تحول، حفظ مفهوم محله سنتی را در شهرهای متجدد ناممکن دانستند. در مقابل در برخی دیگر باور به امکان تطبیق مفهوم محله با زندگی در شهرهای متجدد تداوم یافت.

با وجود اینکه مؤلف در مقدمه اذعان می‌کند که کتاب در کشوری نوشته شده که به دلیل سابقه تأسیس و تکوین، نوع اسکان در مناطق شهری و غیرشهری، جمعیت مهاجر و شکل‌گیری شهرها در پهنه‌های خالی بدون پیشینه شهرنشینی، شهرها در اساس محله-محور شکل نگرفته‌اند؛ کتاب حاوی مطالبی است که می‌تواند در محیط‌های دانشگاهی با نگاه انتقادی و تحلیلی به‌خوبی استفاده شود. در مقابل با وجود کتاب مثبت فراوان و اعتبار علمی مؤلف، بی‌تردید این کتاب را نمی‌توان منبعی جامع و کافی برای فهم محله در تمام فرهنگ‌ها و به‌ویژه در فرهنگ ایرانی به حساب آورد. بجای انتظار تجویز نسخه‌ای واحد برای تعریف و تبیین «محله» در تمام فرهنگ‌ها، کتاب منبع بسیار مفیدی است که می‌تواند از یک سو محرک پژوهشگران ایرانی در ایجاد نگاه مثبت به مفاهیم سنتی محله در فرهنگ ایرانی و خرده‌فرهنگ‌های تشکیل‌دهنده آن و از سوی دیگر مشوق پژوهش در کاستی‌ها و نیازهای معاصر، با هدف تبیین محله ایرانی امروزی باشد. تلاش مؤلف کتاب، رسیدن به نتیجه‌ای انعطاف‌پذیر و قابل تطبیق با شرایط فرهنگی-جغرافیایی، تحت عنوان «محله روزمره» است.

اهمیت مطالعه کتاب می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- اهمیت موضوع محله و زندگی در مقیاس محلی در شهرها، تحولات آن در طول زمان و چگونگی ادامه حیات آن در ساختار اجتماعی-کالبدی شهرهای امروز؛
- اهمیت برخی از نظریه‌های مطرح در کتاب، به عنوان الگوهای مولد تأثیرگذار در تهیه طرح‌های توسعه شهری در سراسر جهان؛
- اعتبار علمی نویسنده کتاب در سال‌های اخیر در کمک به تبیین نظریه‌های مرتبط با برنامه‌ریزی شهری، دانش پایه طراحی شهری، جغرافیای شهری و جامعه‌شناسی شهری؛
- تألیف کتاب در شهر و دانشگاه محل تکوین و ظهور «مکتب شیکاگو» در جامعه‌شناسی شهری؛ و

- نوع نگاه نویسنده و موضع‌گیری به نسبت منطقی و دور از تعصب ملی‌گرا در تحلیل تحول نظریه‌ها و ویژگی‌های اجتماعی-کالبدی محله.

مؤلف کتاب خانم پروفسور امیلی تالن استاد برنامه‌ریزی شهری دانشگاه شیکاگو است که به تدریس درس طراح شهری و مدیریت کارگاه شهرسازی اشتغال دارد؛ دارای مدرک دکتری جغرافیای شهری از دانشگاه کالیفرنیا، سانتا باربارا و مدرک کارشناسی ارشد در برنامه‌ریزی شهری از دانشگاه ایالتی اوهایو است. وی ضمن عضویت در انجمن برنامه‌ریزان آمریکا، نوشته‌های بسیاری در زمینه طراحی شهری، نوسازگری و برابری اجتماعی دارد. نوشته‌های خانم تالن، حدود هفتاد مقاله علمی و پنج کتاب دانشگاهی است که برخی از آنها به زبان فارسی ترجمه شده است. کتاب «مجله» آخرین کتاب ایشان است که با حمایت موسسه گوگنهایم تألیف و در ابتدای سال ۲۰۱۹ میلادی توسط انتشارات آکسفورد منتشر شده است.

انگیزه ترجمه کتاب به دلیل پیشینه تحصیل و پژوهش مترجم در زمینه‌های زیر است:

- تحصیل در دوره دکتری معماری (۹۶-۱۹۹۱) در دانشگاه نیوساوت‌ولز در سیدنی-استرالیا، نگارش رساله‌ای با عنوان «نقش طراحی کالبدی در تجربه محله مسکونی: مطالعه مقایسه‌ای پنج محله طراحی شده هم‌هنگ و محله‌های هم‌هنگ متداول مجاور آنها»؛
- پژوهش و انتشار مقالات متعدد در زمینه مسکن و مجموعه‌های مسکونی، مسکن آپارتمانی، عناصر مسکن، عوامل انسانی، اجتماعی و روان‌شناختی مؤثر بر شکل‌گیری مجموعه‌های مسکونی؛
- سالیان تدریس و مسئولیت در کارگاه مسکن در دوره کارشناسی معماری، در کارگاه طرح ۵ و در سال‌های اخیر با تلفیق مسکن در دو مقیاس خرد و میانه در کارگاه‌های ۴ و ۵ سال چهارم کارشناسی معماری؛ و
- هدایت و راهنمایی شمار فراوانی از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و تیزهای دکتری مرتبط با موضوع محله، مجموعه‌های مسکونی، مسکن آپارتمانی، خانه و عناصر و مفاهیم آنها بر مبنای نظریه‌های مطالعات محیطی و مسکن.

بنابراین، هدف در اختیار گذاشتن منبعی مؤثر در آموزش و حرفه طراحی در زمینه محله، به‌عنوان موضوعی میان‌رشته‌ای در رشته‌های معماری، شهرسازی، برنامه‌ریزی شهری، جغرافیا، جامعه‌شناسی شهری به زبان فارسی است. هرچند که در سال‌های اخیر، دسترسی پژوهشگران و دانشجویان به شبکه‌های مجازی و وجود نسخه‌های الکترونیک کتاب‌های جدید دسترسی به منابع متنوع را آسان‌تر ساخته است. ضمن این‌که ارتقاء سطح دانش زبان نیز به این سطح دسترسی کمک کرده است.

در خصوص مترجم همکار آقای محمد جلیلی به دلیل ابهامات موجود در بازار کتاب در خصوص ترجمه‌ها و وجود آشفتگی‌هایی در رعایت اصول مالکیت معنوی و اخلاق حرفه‌ای، اشاره به نوع همکاری و ارتباط علمی و پژوهشی طولانی با مترجم کتاب ضروری به نظر می‌رسد:

- شروع همکاری با راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد مهندسی معماری آقای محمد جلیلی از سال ۱۳۸۷ و ادامه همکاری با نگارش و انتشار ۴ مقاله مشترک در مجله‌های علمی-پژوهشی داخلی تا قبل از قبولی ایشان در دوره دکتری دانشگاه هنر اصفهان (سال ۱۳۹۴)؛
- راهنمایی مشترک رساله دکتری ایشان در گروه معماری دانشگاه هنر اصفهان، انتشار ۳ مقاله مشترک در

خصوص محله‌ها و مجموعه‌های مسکونی محصور (Gated Communities) به زبان فارسی و انگلیسی در مجله‌های علمی- پژوهشی داخلی و دفاع موفق با درجه عالی در بهمن‌ماه ۱۳۹۸:

- انتخاب موضوع و تدوین طرح پژوهش دکتری آقای جلیلی با تأثیرگیری ابتدایی از مقاله‌ای از مترجم کتاب با عنوان «محدوده مجموعه‌های مسکونی و تداوم کالبدی شهر: مطالعه موردی تهران» منتشرشده در سال ۱۳۸۴ در مجله‌ای علمی- ترویجی با عنوان «آنبوه‌سازان مسکن»، در وزارت مسکن و شهرسازی وقت؛
- ارتباط نزدیک موضوع رساله دکتری آقای جلیلی (تأثیر محدوده کالبدی مجموعه‌های مسکونی بر ترس از جرم و حس تعلق اجتماعی ساکنان؛ مقایسه مجموعه‌های مسکونی محصور، محصور نمادین و غیرمحصور: موردپژوهی شهرک اکباتان تهران) با پیشینه پژوهشی و علمی مترجم کتاب و استفاده از کتاب «محله» به‌عنوان یکی از منابع اصلی نگارش رساله مذکور.

ترجمه با دریافت PDF رسمی کتاب در تاریخ دی‌ماه سال ۱۳۹۷ و قبل از انتشار نسخه کاغذی آن آغاز شد. ابتدا ترجمه اولیه با کمک مترجم همکار انجام و سپس تطبیق با متن و کنترل و هماهنگی واژه‌ها با دقت انجام شد. این هماهنگی به دلیل اشتغالات دیگر و انجام تدریجی تا دی‌ماه ۱۳۹۸ به طول انجامید. در تاریخ مذکور ترجمه کتاب برای امور فنی مربوط در اختیار ناشر محترم قرار گرفت.

نظرات متفاوت و نکات دقیق تعاریف در زبان اصلی (انگلیسی) در زمان ترجمه و انتخاب واژگان با ابهام بیشتری مواجه است. این ابهام از ترجمه عنوان کتاب آغاز شد. برای ترجمه واژه (neighborhood) از واژه شناخته‌شده محله در زبان فارسی استفاده شد. واژه (neighborhood) به همسایگی هم ترجمه شده، به‌ویژه پس از پیشنهاد الگوی (neighborhood unit) کلارنس پری در دهه ۱۹۲۰ میلادی، واژه واحد همسایگی هم در فارسی کاربرد پیدا کرد. الگوی واحد همسایگی با هدف ایجاد محله مسکونی از پیش برنامه‌ریزی شده و افزایش احتمال شکل‌گیری اجتماع محلی منسجم پیشنهاد شد. در زبان فارسی برای واژه (community) ترجمه‌هایی چون باهمستان، اجتماع، اجتماع محلی و محله بکار رفته است. برای این واژه دو مفهوم اجتماعی و جغرافیایی وجود دارد. در اولی رابطه و تعامل اجتماعی گروهی خاص بدون استقرار ضروری در مکانی خاص و برای دومی استقرار اجتماعی محلی در جغرافیایی معین موردنظر است. با وجود تفاوت و اشتراکات اجتماعی-کالبدی (neighborhood) و (community) در زبان انگلیسی، در ترجمه تلاش شده از واژه‌ای که مفهوم متن اصلی را بهتر منتقل می‌کند استفاده شود. علاوه بر این، در مواردی برای ابهام‌زدایی و درک بهتر از برخی واژه‌ها، در پانویس توضیحاتی افزوده شده است.

ضمن تشکر از آقای آرش حیدریان مدیر محترم انتشارات فکرنو برای قبول انتشار و انجام مطلوب امور فنی و چاپ کتاب در شرایط اقتصادی سخت برای ناشران، امید می‌رود کتاب به‌عنوان یکی از منابع ارزشمند و مؤثر بتواند در آموزش رشته‌های مرتبط مؤثر واقع شود. با قبول احتمال وجود خطای موردی در ترجمه و کنترل نهایی کتاب، از اظهار نظر و تذکر همکاران عزیز دانشگاهی و سایر مخاطبان کتاب، صمیمانه استقبال می‌شود.